

Novine prihajajo vsake nedelje. Cena: doma na skupni naslov, če se do 31. marca plača cela naročnina, 25 D., na posameznega 30 D., če se do 31. marca ne plača cela naročnina, je cena Novin na skupni naslov 30 D., na posameznega 35 D. Amerikanci plačajo za Novine štiri dolare štiri do petkrat več, za to cenno brezplačno i Maršijin List na Kalendar Srca jezuišova. Naročajo i plačajo se na upravnisti v Crenšovcih, Prekmurje, Uredništvo je v M. Soboti.

NOVINE

Glasilo Slovenske Kmetije

Izdajateo: KLEKL JOŽEF, vp. pleh. nar. poslanec.

Oglase sprejamo samo tiskarna in uredništvo v Soboti Kolodvorska ulica 123. Cena oglasov cm² 7/8 par. i 14 strani dobi 20. i 12 stran 25%. i cela stran 30 popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je do dvajsetpet reči 5 Din, više od vsake reči pol D. Mod. lektrom cm² 1,50 D., v Poslanom 2,50 D. Takso za oglas plača uprava i da za vsa oglaše od 5% do 50% popusta.

Rokopisli so ne vrntajo

Politično grožanje v Belgradi

Zakon za izednačenje dače, šteroga je predložila parlamenti dozdajšnja vlada, v šteroj je bila tudi naša stranka, je bio sprejeti skoro z dve tretinskov većinov. Pa či tudi je vlada pri tom glasanji dobila tak lepo većino, je ministrski predsednik Vukičević dao 8. februara krali v roke demisijo ali odstop cele vlade. To pa zato, naj bi se politični položaj razčisto da bi tak nova vlada lahko v bodoče mirno delala. Pisali smo že v zadnji štivilki naši Novin, da je Davidovič zahteval od svoji demokratski ministrov, šteri so tudi bili zastopani v toj vladi, naj izstopijo iz vlade. Tej ministri so bogali predsednika svoje stranke i so sporočili krali, da odložijo svoja ministrska mesta. Krao je pa toga nej sprijao. Ar pa má vlada brez demokratov, to je samo radikali, naša stranka, Spahova stranka i nemška stranka samo pár glasov večine, i bi jo lahko združena opozicija Radičovi, Pribičevići i nazadnje ešče Davidovičovi poslancov gda štée vrgla, či bi

naši poslanci ne bili vsigdar vsi zbráni v Belgradi, zato je ministrski predsednik dao ostavko cele vlade.

Krao je ostavko vlade sprijao pa je včasí dao mandat, to je pravico, da v njegovom imeni sestavi novo vlado, nazaj staromi ministrskomi predsedniki Vukičevići. Vukičević je dobo mandat, da sestavi takzvano koncentracijsko vlado. To je takša vlada, v šteroj bi naj bile zastopane vse večše stranke ali pa konči največša stranka od vsej trej narodov Srbov, Hrvatov i Slovincov. V to vlado bi prišli od Srbov radikali, od Hrvatov radičovci, od Slovincov pa naša stranka. Nego gda se je Vukičević šteo razgovarjati z Radičom, či bi stopo v vlado, je Radič povedao da sam nemre stopiti v vlado nego vkup s Pribičevićom s šterim sta sklenila takzvano kmečko demokratsko koalicio.

Predsednik vlade Vukičević je šou na to k dr. Korošci s šterim sta mela dugši razgovor, po-

tom pa je vrno krali nazaj mandat za sestavljanje vlade.

Po parlamentarni pravilaj je potom

mandat dobo Radič,

kak predsednik druge največše stranke za radikali. Radiča je v njegovom življenji zdaj ob prvim doletela tá čast, da je dobo od krala mandat za sestavljanje vlade. Zato je od veselja pravzaprav nej znao ka naj včinji. Že si je vse zračunao kak bo on ministrski predsednik, štera ministrska mesta dá svojim ljudem i tak dale. Takša ministrstva, kak finančno, polodelsko, gozdno, i tak dale, gde se dá vno go zaslužiti, je stavo vse za svoje ljudi, Nego na konci se njemi je pa zgodila nesreča, da so ž njim ne šteli iti ne radikali, ne naša stranka pa tudi vnogi od Davidovičovi demokratov nej. Tak so splavali vsi njegovi računi po vodi, koncentracijske vlade je nej mozog sestaviti i se je vrno nazaj k krali.

Radič je zgubo mandat.

Kak že vse Radičovo delo zgléda nikan dečinsko, tak se je

tudi pri toj priliki, gda je Radič dobo ob prvim mandat za sestavljanje vlade, zgodilo nikaj takšega, da se je celi Belgrad smejao z Radiča.

Radič je namreč po tistom, gda se njemi je nej posrečilo sestaviti vlade, šou k krali i njemi je vse razložo, ka je do zdaj većino. Krao ga je pazljivo poslušao, nato se njemi je zahvalo i njemi pravo, da zdaj lahko odide. Radič je odišao, nej je pa znao, či zdaj ešče má mandat za sestavljanje vlade ali nej. Zato so se začnoli z Pribičevićom i drugimi voditeli dozdajšnje opozicije razgovarjati. Či Radič ešče izdak má mandat ali nej. Krala so nej vtipali iti pitat, dukečo so samo ednok nej zvedeli, da je

mandat dobo dr. Perič,

predsednik narodne skupščine. Na priporočanje ministrskega predsednika Vukičevića je dobo mandat za sestavo koncentracijske vlade radikal dr. Perič. Ar sta Radič i Pribičević gučala, da bi šla v koncentracijsko vlado nego samo tak, či sestavi vlado druga oseba kak rávno Vukičević. Dr. Perič se je začno

Za bodočnost Sobote.

3. a) Osnovna šola.

Decembra 10 leta 1919. je dobila Sobota ob prvim v svojoj zgodovini pupuno slovensko osnovno šolo. Pred prevratom se je vršilo vse včenjé tak na državnoj osnovnoj šoli, kak tudi na obej verski šolaj v vojskrom jeziki razen verenavuka, šteroga so deloma učili v maternom slovenskom jeziki. Redki so bili učitelji, šteri so ščista obvladali slovenski jezik. Prvi vodja slovenske osnovne šole v Soboti, je bio g. Janez Preininger. Zmčav je bilo v začetki jako dosta, s šterimi se je morao vojivati. Šola je bila v jako slabom stani, Z rednim včenjom se je ešče ne moglo začeti ar je bila šola potrebna vnogi popravil. V zadnji tret lej pred našov državov je bilo v šoli vojaštvo. Gda so se najvažnejši popravki izvršili, se je v leti 1920 šola razširila iz tri-razrednice v petrazrednico. Dnes je pa šestrazrednica. Stroški za prva popravila so znašali 42 jez-zero koron štero šumo je včasí v začetki dala Jugoslovanska država.

Včasí po tistom kak se je šola ustanovila, se je videlo, da je ta šolska zidina v vsej pogledaj premala za vso šoloobvezno deco. Ešče bole se pa to čúti dnes. Po štatistiki mamó zdaj 463 dece, šteri se ločijo po veri etak: 342 katoličanov, 112 evan-

geličanov, 7 izraelitov, 1 pravoslaven i eden brez vere. V prvom razredi je največ dece 128 namreč, najmenje pa v petom s 39 učenci. Zanimivo je tudi, da zavolo pomenjanja prostorov okoli 40 ciganske dece nemre hoditi v šolo. Zdaj vči na šoli 12 učiteljski moči, od tej 5 učitelov, medtemi je šteti tudi katoličanski katehet, i 7 učitelice, med temi je šteta tudi učitelca za ženska ročna dela. Evangeličanski i izraelitski verenavuk včita kak honorarniva nastavljenca gg. senjor i rabin. Potrebni uspehi se lahko dosežejo samo z največšimi žrtvami od strani učitelstva. Zavolo tej razmer majo: deca nižše skupine v zimskom časi samo 3 vóre včenja na dén.

Ta šolska zidina pa, nej samo, da je pretեսna za tak velko število dece nego tudi iz zdravstvenoga — higijeničnega stališča nikan ne odgovarja svojim namenim. Posebno ešče po povodni je ta šolska zidina takša, da bi jo morali naravnost zapreti. Popráva, štero je po povodni izvršila država, je nej prinesla nikšega zboljšanja. Ešče dnes sega vlaga po sobaj bole eden meter visiko. Omet odpada, iz sten pa ide poseben zdij kak v kakšoj temnici. Pomislimo, da je v peti sobaj deset oddelkov i, da má v toj šolskoj zidini po večeraj ešče obrtna šola svoje včenjé, zato je nikan nej predrzna naša trditev, da so tej šolski prostori za zdravje

našoj deci naravnost pogubni.

Da se pa zbogša té neznošen položaj, je potrebna v prvom rédi nova šolska zidina, štera bo zadostna za sobočke razmere, obenem bo pa tudi odgovarjala dnešnjimi šolskim zahtevam. Zdašnje šolo tak popraviti, da bi odgovarjala našim potrebam, je skoro ščista nemogoče. V novom šolskom proračuni nega za novo šolo od strani države nikšega šume postavlene. Ravno pitanje šolstva i posebno ešče osnovne šole, je v Soboti tak žarče, da je potrebno tu v najkračšem časi nujno nekaj začnóti i se k tomi pitanji ešče povinemo.

Kak naj pišemo v Novine?

Dostakrát bi radi naši ljudje poslali kaj spomina vrednoga iz svojega kraja v Novine, pa ne vejo kak bi to napravili. Zato povemo vsem našim prijatelom i četvcem, da uredništvo dráge vole sprejme vse dopise, samo paziti morajo na eto:

1. Vsakši dopis, šteroga nam pošlete, naj bo podpisani z imenom tistoga, šteri je pisao i tudi kraj mora biti omenjeni, odkod je dopis poslani. Na nepodpisana pisma uredništvo nigdar ne odgovarja i je tudi v Novine nesmi dati. Iména pa urednik nikan ne povej, zato njemi lahko vsakši vse napiše ka samo šče.

Samo či što sam šče, da se objavi dopis v Novinaj tudi ž njegovim iménom, te se to zgodi, ovak nej.

2. Za dopise ne trbej nikaj pláčati. Plača se samo za oglaše, či što má kaj k odaji, ali či što šče kaj kúpti i podobno.

3. Ka pa naj vse napišem za Novine? Vse ka se je kaj zgodilo v tistom kraji važnoga, veséloga ali žalostnoga ali pa, ka bi vse potrebno bilo za tisti kraj. Či se je gde kaj zgodilo, naj se včasí pošle Novinam i napiše tudi vsigdar dén i mesec gda se je tisto zgodilo.

4. Pravilno bi bilo, da je vsakši dopis napisani s téntov i samo na ednoj strani papira. Nego niš urednik sprime tudi vsakše, kakše štée pismo, od naši dobri, prosti ljudi, samo naj je razločno pisano i podpisano.

5. Od dopisov pa ne pride vsigdar vse v Novine. Dostakrát urednik kaj popravi ali pa malo inači napiše, včasí je pa zadosta da za kakši dogodek zvedi samo urednik i ga ne dá v Novine. Zato, ka on velko odgovornost nosi za vse ka je v Novinaj napisano.

Tak naj samo kem več naši četvcov i prijatelov piše kaj od svojega kraja uredniki Novin, da bo med obojima obstojala tesna prijateljska pa zavupna zvéza i se bomo v Novinaj dosta bole razmili.

po parlamentarni pravilaj razgovorjati z Radičom, nego on je zahteval za svoje ljudi sploj vso oblast v državi. Tak je tudi dr. Perič sprevidel, da so Radič i njegova družba naj takši ljudje, s šterimi bi se lahko kaj pametnega porazgovorili, zato je vrno mandát králi nazaj i njemi je razložo, da je s temi ljudmi sestaviti koncentracijsko vládo nemogoče. Potom je pa

krao znova dao mandát Vukičevići,

náj sestavi delavno vládo z zadostnov večinom. Vukičević má na svojoj stráni vse radikale, našo stranko, Spahovo stranko, Nemce, to je vsega vkúp 156 poslancov ali par glasov več kak je potrebno za vládo. Začno se je pa pogajati esče z Davidovičoviimi demokraci, šteri so njemi stavili svoje pogoje. S temi bi pristopilo k vládi esče 61 poslancov. Horvatje bi na té način ne bili posebno zastopani v vládi, ár je najvékša hrvacka sránka rávno Radičova, to so pa ljudje, s šterimi se teško kaj pametnega dela. Nego Radič sam bi vseeno rad prišeo s svojov strankov v vládo. Boji pa se toga Pribičević, pa tudi Davidovič. Zató so Radiča tej ljudje lepo poslali v Zagreb te, gda je Vukičević znova dobó mandát za sestávo vláde. To pa zato, da si Radič ja ne bi mogao kaj premisliti, i bi stopo z Vukičevićom i z nami v vládo, Pribičević i Davidovič bi pa na té način na cedili ostala!

14 milijard posojila.

Kak je dozdajšnja vláda, v šteroj je bila zastopann tudi naša stranka, dobro ravnala z državov i kelko je naša država že pridobila na vrednoči pred drugimi državami, se vidi s toga, da je naš finančni minister Markovič z najmočnejšimi angleškimi i ameriškimi bankami skleno pogodbo, po šteroj dobi naša država 50 milijonov angleški funtov posojila ali v naši penzaj skoro 14 milijard dinarov.

Zakaj pa najimle država posojilo? Jeli to z znamenje, da je siromaška? Ne. Skoro vse vékše države v Europi so si spravili po bojni jako velka posojila. Sploj država, či je nej trdna i bogata, ne dobi nikšega posojila. Samo tistoj državi dájo druge države velka posojila, od štere znájo da má bodočnost i, da bi posojilo tudi lahko vrnila.

Posojila pa država ne jemle na takši način kak privatni ljudje. Država vzeme velko posojilo i njoj nej trbej tisto vrnti v nekoliko letaj, nego v ménši šumaj plačuje tisto 50 ali pa esče več let.

Tak má na priliko naša država zdaj v začetki vnožino potrebčin, ka bi nas preveč koštalo, či bi morali vse mi zdaj naednok plačati. Zdaj se njoj je pa posrečilo dobiti ogrumno posojilo, s šterimi si zozida železnice, ceste, mostove, fabrike, šole i tak dale, stroški do pa lepo razdeljeni na dugo vrsto let, tak da bodo esče tisti, šteri pridejo za nami i šteri bodo že živivali dobrote toga posojila, tudi nosili nekoliko tej bremen.

Mi želemo samo, naj bi bila naša krajina, štero tudi kole vnožina najvékši potrebščin v pravičnoj meri vdeležena dobrot toga posojila.

NEDELA.

(3. predpeplničca). V tisti časaj, vzeo je Jezuš seov dvanást vučnikov i njim je pravo: „Glejte, idemo gori v Jeruzalem, i spuni se vse, ka je pisano po prorokaj od Siná človekovoga. Odáni bo namreč nevernikom, zasramívani, bičívani i poplávani; i gda bo zbičívani, ga vmorijo i tretji den stáne od mrtvi.“ I oni so toga nikaj nej razmeli; ta reč je bila skrta pred njimi i nej so razmili, ka je bilo povedano.

Zgodilo se je pa, gda se je približavao Jerihi, da je neki slepi sedo kre poti i proso male dáre. I gda je

čio vnožino iti mimo, pitao je, ka bi to bilo. Povedali so njemi pa, da ide mimo Jezuš Nazarenski. I kričao je govoreči: „Jezuš, sin Davidov, smiluj se meni!“ I tisti, šteri so šli naprej so ga karali, naj muči. On je pa esče bole kričao: „Sin Davidov, smiluj se meni!“ I Jezuš je stano i velo ga je k sebi pripelati. I gda se je približao, ga je pitao govoreči: „Ka ščeš naj ti učinim?“ On pa je pravo: Gospodne, da bi vido. Jezuš njemi právi: „Pregledni! Tvoja vera je tebe zdravoga učinila.“ i precí je spregledno i nasledívao je njega zvišávajoč Bogá. I vse ljudstvo, gda je to vidlo, je dávalo hválo Bogi.

Navuk: Vera odpre oči dúši, da razmi skrivnosti Kralstva božega.

Znameniti dnévi

Šestoga februara pred šestimi leti so bili zvoljeni za rimskoga pápo zdajšnji svéti oča Pius XI. 8. februara pred 79 leti je mro najvékši slovenski pesnik Francé Prešeren od šteroga smo v preminočem leti že tudi na kráci pisali. Pred 1059 leti, 14. februára je pa mro v Rimi naš velki apoštol svéti Ciril, šteri je s svojim bratom Metodom misijonáro po našoj krajini i šterima je dao naš domáči vojvoda Kocel 50 slovenski dečkov, da sta ji navčila i posvetila za duhovnike. 15. februara pred 355 leti je pa bio na strašen način vmorjeni v Zagrebi kméčki krao Matija Gubec. Kmetje so se pod njegovim vodstvom vzdignoli proti velikašom, šterim so morali čiduže več krivične dáče i težákov dávatí, nego bili so od grofovski vojakov premagani. Da bi se takši punt nej več zgodo, so pred velkov vnožinov ljudi posádili Gubca na žaréči železen tron, njemi dáli žaréčo železno korono na glávo i tak je v grozni mokaj ves ožgáni zapústo té svet. Nego ljudstvo si je dobro zapomnilo, na kakši način je bio korunívani prvi kméčki krao.

Slovenska Krajina.

— Cankova. Preminoči četrtek pétek i soboto se je vršo pri nas kmetijski tečaj. Predavali so jg. ekonom Vojsk, živinozdr. Šerbec, nadučitelj Antauer i zdravnik iz Gornje Lendava dr. Gregorc. Tečaj je bio od domačega ljudstva jako dobro obiskavi i se zahvaljújemo vsem gospodom za njív trúd.

— Dnešnja številka ma priloge Tvornice kmetijski strojev v Sobotini na Moravskom, reprezentanca za SHS. v Maribori, Dr. K. Verstovškova 4. Ta tvornica izdelavle prvovrstne parne lokomobile (pači) parne i motorae mlatilnice, preše, elevatore za slamo i tak dale.

— Vučagomila. Pri nas si je 10. toga meseca vzeo življenje Hak Andrej. Prišlo njemi je tak, da je bio včasí nekoliko omejene pameti i gotovo njemi je to tudi te den tak prišlo, ar se je brez vsakšega pravoga vzroka zapro v hišo i za tram obeso. Naj njemi bo dober Bog smileni.

— Cankovska pošta. Či damo v Cankovo pismo na pošta za Pertočo, štera vés je edno vóro oddaljena od nás, jo dobijo tam rávno za tri dni. To pa zato, ár ide od nas pismo v Soboto, tu odnet lekar v Mačkovce, nato pa v Gornjo Lendavo i tak komaj prek Sv. Jürja v Pertočo. Kak krvavo je potrebna za naš kraj že ednok poštena automobilska poštna zvéza mislimo, da nam ne trbej znova razlágnati.

— Bogojina. Preminoči pétek, 10. februara so mriji pri nas Smej Jürj, eden zmed najbolje poštvívani i najstarejši moški v našoj vesi. Dober Bog naj njim dá nebeski mér.

— Gornja Lendava. V nedelo, 26. toga meseca se vrši pri nas shod Slovenske ljudske stranke i obenem občni zbor krajevne organizacije naše stranke.

— Ižekovci. V torek, 28. toga meseca se vrši pri nas političen tečaj za dečke i moške.

— Markišavci. Skoro po celoj našoj krajini so se izvršile občinske vo-

Po Iv. CANKARI:

Mater je zatájo.

Toplo je bilo i saeg se je topio po strehaj; kapalo je doli i kaple so se lesketale v sunci. Po cestaj so hodili lepo oblečeni varaški ljudje.

Mati je prišla prerano pred šolo. Na velkom prostori je bilo esče vse mirno; okna visike zidine so bliščala i včasí se je čio glas vučitelja, šteri je gučao v šoli z reskim i zvenečim glasom.

Od daleč je prišla mati, iz vési je prišla, dobre štiri vóre od váraša. Njéni črevli — moški črevli, šteri so ségali do kolen — so bili vse blatni; tudi janka je bila oškroplena, šörka, kméčka janka z zelenimi rožami. V pravoj roki je mela mati marelo pa velko čulo, v šteroj je prinesla nove srakice i nove črevle za Jožeka; v levoj roki pa je držala velki robec, na njem vzeo i tu je bila sharnjena korona, štero je prinesla za Jožeka.

Mati je bila trádna pa lačna; nej si je kúpila zajtra nikaj krúja zato naj bi ostála korona cela. Nogé so jo bolele i kešlala je; njéni obráz je bio sibi, globoka jame so bile na licí. Hodila je pred šolov počasi gori i doli i glédala je na okna, štera so bliščala, kak da bi bila pozlačena.

V šoli je zazvonilo; zvonilo je dugo, na to je pa gratalo šumenje i roganate. Iz velki dvér se je sipalo vse puno dijakov; najprle tisti máli iz nižíši razredov — kričali so i se naganjali pred šolov; za njimi vékši dijaki — stopali so bole resno pa visiko.

Prišao je tudi Jožek med trumov veseli tovarišov.

Zagledno je mater — zelenorožasto kméčko janko, visike blatne črevle, rdečo robačo, na glávi pisani robec, zvezan za zátanik pa velko čulo i naopačno marelo.

„Nej je to tvoja mati?“ ga je pitao tovariš.

„To je nej moja mati!“ je odgovoro Jožek.

Sram ga je bilo zelenorožaste janke, visiki črevlov, rdéče robače, robca, marele i velke čule. V toj velkoj čuli so bile njegove nove srakice, štere je šivala mati v noči i so kapale njéne skuzé na njé.

Skrío se je med trumov dijakov i je šou mimo.

Mati pa je stala i glédala s skrbnimi očmi. Naskori je šumenje henjalo, samo pomali so prihájali esče dijaki iz šole; nato je pa zazvonilo i je bilo vse pálig tiho.

Že se je mati genola, da bi šla na Jožekovo stanovanje i bi ga tam

počakala. Gda je napravila nekoliko stopajov, se je spomnila, da se je mogoče kaj zamúdo v šoli i se je povrnila pa čakala.

Nogé so jo bolele; naslonila se je na zid, pa glédala gori na okna, štera so bliščala v sunci; čakala je do poudnéva. Poudné, je zazvonilo v šoli, pa tudi vónej je zazvonilo; od vsej stráni so se oglasili opoudnešnji zvonorje. Zašumelo je pálig i iz šole so se sipale goste trume. Mati je prišla bliže, ščista bliži k velkim dveram i je iskala Jožeka. Nej ga bilo. Vse je pálig mirno gratalo; prihájali so samo vučitelje, bradati, resni i so pogledovali na njo.

Zaskrbelo jo je v srci; prestrašila se je i prišlo ji je na misoo, da leži mogoče jako betežen domá i da jo čaka, da zové svojo mater. Paščila se je na stanovanje i noge so njoj trepetale.

Jožek je bio doma; sedo je za stolom i je meo knjigo pred seov. Gda je odprla dveri, je včasí stano i ji je prišao proti.

»Gda si prišao?«

»Ob edenajsti.«

„Ka, pa si me nej vido, gda sam te čakala?“

„Nej sam vas vido!“ je odgovoro Jožek.

Po poudné sta šla po váraši po lepój cesti. Vse hišo na pravom kráji so se svetéšnje svetile; svetle kaple so kapale od žlebov i so vesélo kukle na kamnita tla. Jožek je sprevájao mater, gda se je vráčala proti domi. Naslonio se je tesno k njoj i jo je držao za roko. Pri srci njemi je bilo, da bi se skrío i zjokao na glás. Srečavali so ga tovariši; i tudi tisti tovariši ga je sréćao, šteri ga je pitao pred šolov: „Nej je to tvoja mati?“ Jožeka je več nej bilo sram; zakričao bi na glás: „Glejte, to je moja mati!“

Hedo je poleg matere; na njegovoj dúši pa je ležao grej, šteri ga težo, da so bile njegove noge trídne pa žmetne.

Odzvúna váraša sta se posloivila. I Jožek je nameno, da poklekne, skrío je glavo v njéni obleč: „Mati, zatajo sam vas!“ Nego nej je poklekno. Gda je bila mati že daleč, je zakričao za njov: „Mati!“

Mati se je obrnola:

„Z Bogom, mati!“ je zakričao i tak sta se ločila. Ozdaleč je esče vido, kak je hodila mati pomali po blatnoj cesti; njéno telo je bilo sklúčeno, kak da bi nosila na ramaj velko breme.

Jožek je šou domou, seo se je v kot poleg velke čule, štero je prinesla mati, pokrio si je obráz z rokami i je bridko zajokao.

litvi, samo v našoj občini so bile preložene na 26. februar 1928. Za volo premalo sporazumelja v našoj občini, štera se bo vršila na fanščekovo nedelo in na fanšček v Drštveni dvorani v Žižkih. Igra se začne vseli ob 8 popoldnevi. Zato ka je igra jako lepa in je spisana v domačem jeziki igralci so pa kak najbolje pripravljene, se priporoča vsem, šteri ščejo kaj lepoga i hasnovitoga viditi, da se je udeležijo v čim večkem številu. Bog živi! — Odbor.

— **Šole brez drv.** Iz veči mest sobočkoga okraja smo zvedeli, da šole nemajo zadosta drv. Pravijo, da so dobili letos komaj za polovico penez za drva kak druga leta. V ništerni krajaj se je pa pá naročilo šolam, naj si nakupijo različne predmete, ka so upraviteli šol tudi včino, nego penez so pa sledkar za tisto nindri nej dobili.

Murska Sobota.

— **Naša bolnišnica i dr. Škrilec.** Čili smo, da dobi naša bolnišnica od oblastne skupščine mariborske potreben kredit za röntgen aparat. Nikelko je v te namen lekaž že dano, drugo je pa tudi zagotoveno, da dobimo. Da s tém naša bolnišnica vnogo pridobi, je razumlivo, povemo pa, da je to bolnišnici tudi krvavo potrebno, i da to tudi zasluži da dobi té aparat. Našo bolnišnico je zozidao sobočki okraj s pomočjov dugoročnoga posojila od strani županije i države. Dugo časa je služila predvsem samo v pomoč sobočkomu okraji, či tudi so že vozili betežnike v bližni radgonjski špitao. Zdaj pa, gda je Radgonja odpadnola od naše države služi ta bolnišnica ne samo celoj našoj okroglini, nego ešče prek Müre ji pride vnogo k njoj iskat pomoči v svojoj boleznj.

— **Beltinci.** Političen tečaj za dečke i moške se vrši tu v sredo, 20. febr. — **Turnišči.** V nedelo, 19. feb. se vrši shod krajevne organizacije SLS. pri nas v občinskaj hiži i to popoldnevi ob 1. vori. Pridite za gotovo vsi naši somišleniki posebno tudi naši dečki. Dnevni red je poročilo predsednika od delovanja stranke, poročilo tajnika i i poročilo oblastnoga poslanca g. Litropa.

— **To je za Vas,** zato ka tudi Vi močno želite, da kupite dobro i fal vse, ka Vam trbej za sobe i za svojoj družino. Naj bo to vora, srebrnina, orodje, obleka, perilo, obuteo ali kuhinjski predmeti, potrebščine za briti, toaletni predmeti ali ovak prikladne reči, instrumenti za muziko, vso to najdete v slikaj z najfalejšimi cenami v velkom ceniki, šteroga dobite brezplačno, či pošlete svoj adres svetovnoj zalogi H. Suthner Ljubljana, št. 945.

— **Zavolo naši gošč pride v tork,** dne 21. toga meseca ob 9 vori v Dobrovnik oblastni šumarski referent iz Maribora, i srpski šumarski referent iz M. Sobote da čijeta vse pritožbe zavolo sekanja gošč v lendavskom okraji. Vsakji šteri ma kakšo pritožbo, ali pa želej kakši pojasnil naj pride té den v Dobrovnik.

— **Petanjci i regulacija Müre.** Voda Múra je po večkratnoj povodni strgala velki tao büra v Srednji Petanjci, tak, da zdaj ob vsakšoj malo večšoj povodnji teče voda v Zaton, šteri je včasi fpoleg büra. Ta voda pa teče na to po travnikaj občin Petanjci, Tišina, Tropovci, Gradišče, Murski Črnici i Krog. Ta voda nam vniči krmo pa pašo, ob večšoj povodnji pa tudi silje i nam trga travnike i goščé. Té bür je pa že strašno potreben popravlja, i či se v kratkom časi ne popravi, zna voda ččista predreti i dobi Múra novo strügo. V toj zadevi smo že večkrat prosili za pomoč i zdaj je od strani države zagvüšana večša vsota za regulaciju Müre, prosimo pa samo, da bi se ta regulacijska dela začnola opravljati tudi kem prilé pri našoj občini. Ka nam bo pomagalo, či se bo začnola Múra lepo regulirati od zgora navzdol, med tem časom pa pri nas nezmerno škodo napravi.

— **Orlovski odsek v Žižkih** vlijudno vabi vse svoje prijatele, dob-

rotnike in znance na lepo igro „Pod obrambov Blažene Device Marije“, štera se bo vršila na fanščekovo nedelo in na fanšček v Drštveni dvorani v Žižkih. Igra se začne vseli ob 8 popoldnevi. Zato ka je igra jako lepa in je spisana v domačem jeziki igralci so pa kak najbolje pripravljene, se priporoča vsem, šteri ščejo kaj lepoga i hasnovitoga viditi, da se je udeležijo v čim večkem številu. Bog živi! — Odbor.

— **Šole brez drv.** Iz veči mest sobočkoga okraja smo zvedeli, da šole nemajo zadosta drv. Pravijo, da so dobili letos komaj za polovico penez za drva kak druga leta. V ništerni krajaj se je pa pá naročilo šolam, naj si nakupijo različne predmete, ka so upraviteli šol tudi včino, nego penez so pa sledkar za tisto nindri nej dobili.

Murska Sobota.

— **Naša bolnišnica i dr. Škrilec.** Čili smo, da dobi naša bolnišnica od oblastne skupščine mariborske potreben kredit za röntgen aparat. Nikelko je v te namen lekaž že dano, drugo je pa tudi zagotoveno, da dobimo. Da s tém naša bolnišnica vnogo pridobi, je razumlivo, povemo pa, da je to bolnišnici tudi krvavo potrebno, i da to tudi zasluži da dobi té aparat. Našo bolnišnico je zozidao sobočki okraj s pomočjov dugoročnoga posojila od strani županije i države. Dugo časa je služila predvsem samo v pomoč sobočkomu okraji, či tudi so že vozili betežnike v bližni radgonjski špitao. Zdaj pa, gda je Radgonja odpadnola od naše države služi ta bolnišnica ne samo celoj našoj okroglini, nego ešče prek Müre ji pride vnogo k njoj iskat pomoči v svojoj boleznj.

Tak je naša bolnišnica svoj delokrog jako razširila, nej se je pa tudi sama tomi primérno povékšala i modernizirala. Do zdaj je bila naša bolnišnica na dobrom glási. Vodi jo že od vsega začetka dr. Škrilec odličan zdravnik i svoječasno pomožni profesor na peštanskom vseučilišči. Ravno po njem je dobila ta bolnišnica dober glas, tak gledé zdravniške pomoči, kak gledé uprave. Zanimivo je, da se je naša bolnišnica od vsega začetka sama vzdržavala i je poplačala vse dugé, ka je tudi predvsem zasluženje dr. Škrileca. Želimo zdaj samo, da od vsej strani dobro sprevidijo pomen i naloge naše bolnišnice de se kem prilé razširi i da dobi tudi bole primerno mesto kak rávno pri železnici i ob najbole prometni ulicaj, gde morajo betežniki poslušati ropot različni vozil i požirati práj, šteri se vaji proti oknam bolnišnice.

Domača politika.

— **Davčni zakon sprejeti.** Po deseti letaj smo se hvála Bogi včakali da je rávno tista vláda, v šteroj je bila zastopana naša stránka, pripravila i sprejela zakon, s šterimi se bremena plačüvanja dače razdelijo na vso državo ednako. Davčni zakon je sprejeti skoro tak, kak smo ga mi že prinesli v Novinaj. Samo tu pa tam se je ešče nikelko spremenilo na bogše. Tak se na priliko dopolnilni davek ne plačuje, či je čisti kataster-ski donos nej večki od 1000 dinarov. Na té način so posebno siromaškejši ljudjé jako očuvani od prevelke dače-

Pri nas na priliko pri naši maligrüntecaj bomo po novom zakoni nikak komaj polovico dače plačüvali kak do zdaj. Té zakon stopi že letos v valavo, nego ne vse naednok. Ništerni deli pridejo že mogoče aprila meseca na réd, drugi pa sledkar.

Svetovna politika.

— **Prijateljstvo med Austrijov i Češkov** se je v zadnjem časi začnola razvijati čiduže v vékšoj meri. Austrijski kancler dr. Seipel je té dni-obiskao tudi Prágo, da bi tak pripravila za kem tesnejše prijateljsko združjenje. Za nás, ki s Čehi že itak v najvékšem prijateljstvu živimo, je to samo dobro ar se tak dela tudi med nami i Austrijov dobro prijateljstvo. To pa kakpa nede povoli ne Italiji pa nej Vogroskoj ar s tem naša država samo močnejša gračüje.

Prošnja.

Jako veselo dejstvo je to, ka naši ljudje, posebno pa mladina, tak radi čtejo dobre knjige. Od vseh krajov hodijo ljudje v Martinišče prositi knjige na posodo. Ka mamto radi posodimo nego malo mamto. Zato prosimo vse tiste, posebno veleč. gospode duhovnike, šteri majo kakšesté knjige pa so jim doma samo napoti, naj je pošlejo nam. Mi si je lepo zvežemo pa tak povekšamo dijaško knjižnico.

Dari na Martinišče.

Veleč. g. Veren iz Betlehema 10 dolarov, Ropoša J. v lendavskih gorica nabrao 50. l. vina za sv. meše, na gostüvanji pri Ozvatič Leopoldi z Vančevsi i Titan M. s Kroga nabrao 84 din, pri Meolic — Krefti Krog sneha dala torto, štera se je odala za 102 din. Na obojem gostüvanji je nabiranje priporočao Fr. Titan s Kroga, Štefan Vagnar Sr. Bistrica 25 din, Mohorjani pri sv. Križi 100, poslali g. dekan Weixl. Vsem Bog plati.

Poslanska pošta

G. poslanec Klekl Jožef naznanjajo sledeče:

Baligač Roza, Žižki. Dobili v vašem velikom siromaštvu 200 Din. podpore.

Sobočan Matjaš i Kohek Matjaš, Sr. Bistrica. Vama tudi vsakomi dano 200 Din.

Občina Bogojina. Na vašo prošnju zavolo otvoritve pošte mi je ministerstvo pod br. 3524 od 24. jan. naznanilo, da pošte nemorete dobiti, ar je delavnih edinic komaj 2831 bilo v preminočem leti, to je pa premalo za dovoljenje pogodbene pošte: Več paketov, peneznih pošiljatelj mora, biti te se edinice povekšajo. Dobro bi pa bilo da vse tiste občine dajo izjavu, štere ščejo biti pod novo pošto i vse naj priložijo, keliko delavnih edinic majo pri svojoj pošti, na te način hitro pridete do pošte.

I. B. Križevci. Pismo šlo.

L. Pock, Hraščica. Odposlane pritožba od ministerstva velikomi župani. Zavolo agrarne zemlje pa pridite k meni, da Vam povem, ka so mi pravili na ministerstvu.

Škafar Ivan, Odranci, 261. Prošnja izročena. Z Lendave od glavarstva more dobiti še ministerstvo

poročilo, pa te bo dana prošena podpora.

Smej Štefan, Beltinci; Rengeo Štefan, Melinci; Kavaš Kata, Odranci; Horvat Ivan, Črensovci. Prošnje šle na oblastai odbor. Proračun oblastne skupščine je potrjen i je zato kda se krediti odprejo, se prikaže vam tudi pomoč.

Onim, ki majo v poštnoj hranilnici na Vogroskom penze. Proso sem od g. ministra, naj določi rok za prijavo poštnih hranilnih vlog, ki jih mamto na Vogroskom i naj odredi, da se te vloge izplačajo potom naših poš. Od g. ministra sem dobo te odgovor: 1. Naš min. svet je že skleno, da za 4 krone dobi vsaki en dinar, pogodba je že ratificirana prinasa, ne pa še ratificirana na Vogroskom, v Avstrij i na Poljskom. Dela se pa na to, da se i v teh državah kem hitrej odobri pogodba. Gda se pogodba odobri, se da leto časa, da se vloge lahko zdignejo. Vloge do je največ zamenjavale, to je kelko majo Vogri od nas dobiti, telko naših sebi odbržijo. Ministerstvo i nadalje prosj vse, naj ne piše ničé po te vloge, ar ne je kesno za izplačilo i prle se ne morejo izplačati, dokeč se ne spunijo pogoji, štere smo više našeli

Martinišče. Zavolo posüšenih vretin je ministerstvo moglo samo 1500 Din. podpore podeliti.

Š. Sestre, Dolnja Lendava. Pismo šlo.

Delavci v Nemčijo. Od svoje strani sam izročio sledeče zahteve: 1) plačati se mora v zlatih markaj, da ne pride do neprijetnosti, kak je zadnjič bilo, gda je naglo spadnola marka i so delavci brezplačno delali; 2) če za zrnje delajo, morajo delodajalci v našoj državi kúpti pogojeno zrnje i je spraviti na svoje stroške do postaj D. Lendava i M. Sobota (v pogodbi se natenko mora določiti postaja); 3) paler mora dati garancije, da bo pogodbo držao; 4) pogodbo sme sklepati samo potom posredovalnice za delo v Soboti; 5) ne sme biti paler, ki je delavce znoro (najmre kak se je to zadnjič zgodilo); 6) za duhovno pastirstvo delavcov se mora poskrbeti. — Če med tem časom pridokakše zahteve od strani delavcov ali posredovalnice, te tudi izročim. Do 9. febr. nesam nikaj dobo.

Bogojina — Županstvo. Od pošte više vse povedano. Od sejmova pa dobite podatke od velikoga župana, prosite uradno. Ministerstvo samo prizive rešava.

Ütroša Jožef i tovariši, Srednja Bistrica. Proti odločbi agr. direkcije se morate pritožiti na ministerstvo. Poglednite v odloki, kak je rok določen. Meni so pravili iz okr. agr. urada, da so tisti dobili travnike i cilo več, kak so njive zgübili zavolo fundušov. Ste vi tudi dobili? Javite se kak kotriga agr. združje pri toj i te bo stvar preiskala. Pri reviziji tudi povsje gor po pravici, če što ma več zemlje kak njemi ide i se vam mora dati. Ka što má zemljé pa pokaže kataster. Toga si spravite v vsako občino pa bo red.

Mali oglasi.

Lepa, suha

bukova drva in premog za kuriti se dobi po niski cenai pri V. BRATINI, trg. v Križevci pri Ljutomeru.

Penezi:

Ameriški dolar 56:75 Din., Čehoslovenska krona 1:68 Din., Avstrijski šilink 8 Din., Vogrski pengő 9:73 Din., Nemška marka 13:53 Din., Taljanska lira 3 Din., Francuski frank 2:23 Din., Švicarski frank 10:93 Jugoslovanski dinar notira na švicarskoj borzi 9:13.

Českoslovaška republika se pripravila. Da postavi svoje pezneno gospodarstvo na zlato valuto. Kak se bo zvao novi češki penaz ešče nevejo, mialijo, naj bi se zvao lev, ali sokol ar imena „krona“ več neščejo meti.

Cene:

Zrnje: 100 kg. (metercent) pšenice 320—370 Din., žito 290—310 Din., oves 250 Din., ječmen 260 Din., kukorica 220—245 Din., hajdina 300 Din., proso 200 Din.

Cena domače pšenice je v zadnjem časi nekoliko poskočila, tak da se dobi pri nas že vogrska pšenica falej kak domača. Z Rumunije pa pride v kratkom časi kukorica, štera bo tudi vplivala na domače cene.

Živina: v Maribori biki za klanje kg. 7—8 Din., krave za klanje 6—7 D., krave za klobase 4 5 D., mlada živina 7—7.50 Din., teoci 10—12:50 Din. Cena govedine: 10—17 Din., tetelne 17—20 Din.

Svinje: V Maribori prasci 7 do 9 tjednov 150—250 Din., prasci 3 do 4 mesece 300—400 Din. eden. Svinje kg. žive vage 10—12:50 Din., mrtiva vaga kg. 19 do 18 Din.

Belice: na velko 1 do 1:25 D., na placi 1.25 do 1:50 Din.

Zavolo toploče je cena belicam nekoliko spadnola i zna v kratkom ešče niže spadnoli.

Mleko: na velko 1:25 do 2 D., na placi 2:50 Din.

Kože: V Ljubljani: polske lisice 240 do 430 Din., vidre 600 do 720 Din., verice zimsko 20 Din., divji zavec 21 Din., jazbec 50 do 55 Din., srne 22 Din., dihur (tor) 120 do 170 Din., divje mačke 60 do 70 Din.

Cene kožam so od lanskoga leta jako poskočile. Za odajo sprejme kože velesejmska pisarna v Ljubljani, kam se lahko tudi pošlejo.

Senje.

Občinski urad v Beltincih naznaja vsem trgovcom in odjemalcem, da se zavolo prestopnoga leta vrši živinsko in kramarsko senje letos dne 25. februarja in ne 24. februarja kak vsakšne navdno leto.

PETERKA MARTIN
župan.

AMERIKANCI POZOR!

V Dolnji Lendavi v Dolnji ulici je na prodaj lepa zidana hiša, veliki ogravec, 6 plůgov prvovrstne zemle z urbarskov pravicov. To malo posestvo bi zadostovalo za edno menšo kmečko družino! Kúpici lejko več pozvedijo pri

J. KONTLERJU
šol. upr. v Turnišču.

V hiži je mesta za tri družine, ima lepo štalo, hleve, kukuričnjak in veliko gůmlo za krmo! **Cena 2.400 dolarov!**

III. občni zbor

hranilnice in posojilnice
v Beltincih r. z. z n. z.

se bo vršil dne 23. februarja 1928. ob 2. uri pop. v posojilniški dvorani.

SPORED:

- 1.) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
- 2.) Poročilo načelstva in nadzorstva.
- 3.) Odobritev računskega zaključka za l. 1927.
- 4.) Volitev a) načelstva, b) nadzorstva.
- 5.) Slučajnosti.

Či občni zbor ob določenoi vóri nebi meo potrebne večine, se vrši pol vóre po tistom novi, z navzočnimi člani.

Načetstvo.

K odaji žaga

širina za prehod stebila je 1.20 m. 1 Valčni stol 400X300; 2 zobčastiva povlačilca i drugi različni zobčasti pogoni (za mlinski pogon); 2 noviva cilindra za melo 2000X1000. Poglednoli je i opitati za ceno pri:

IVAN KRÖLL. Segovci pri Apačaj.

Z árende.

S prvim márcem dámo v najem vékše imanje z živinov in polodelskimi stroji. Posestvo obstoji iz njiv, goric sadovnjaka. Pitati pri **MARKONJA GAJŠOVEC** p. Križevci pri Ljutomeru.

Denarni zavod
v Ljutomeru

sprejme **BLAGAJNIKA** event upokoženega drž. uradnika in **SLUGO**. Prošnje je poslati na uredništvo naši **NOVIN**.

Preveč rdeči obraz, rdeči nos, razpokano kožo i roke odstrani najbolje mast za obraz i roke „**CREME MAJALA**“ lice dobi lepo čisto farbo. Odstranite za vsigdar rdečico z obraza. Creme Majala 12 Din., Žajfa Majala 8 Din. v lekarni pri Sv. TROJICI D. Lendavi.

Fál in lepe
škrinje pa pohištvo

se dobi pri

ŠERCER in DRUG
MURSKA SOBOTA

dr. Czifrakovoj hiži poleg rimsko kath. cerkve.

Pa kak bi moglo biti inači či je vóra nika nej vredna! Obvarji se od takše sodbe pa kúpi vóra, od te tvrdke, štera ma v Švici lastno tvornico vóri i je zatogavolo mogoče, da trži prave švicarske vóre po istoj

ceni kak pride iz fabrike.

Zepna Vóra št. 100 Anker-Remontoir-Roskopf dobite za samo 49 Din. 60 p. Budilnica št. 105 s zaneslivim švicarskim anker strojom garantirana na 3 leta samo 64 Din 20 p.

Suttnerove vóre z zaščitnov znamkov **IKO, OMIKO i AXO**, štere se lahko dobijo za najrazličnejše cene, zlate srebrne, niklaste so na svetovnom glasi Vnoge slike teh vóri, vóri na roko, lancov prstanov ringlov, i vso drugo zlatnino i srebrnino, kak tudi potrebne darove: pripravni predmeti za dnevno potrebo, ma naš velki krasni luksuzni cenik, šteroga dobite brezplačno, či ga prosite pri Svetovna hiša vóri

H. SUTTNER, Ljubljana št. 945.

KOLESA damska in moška

popolnoma stara i obrabljena, emajlira in prenovi kot nova. **ANTON LUDVIG** Ljutomer. Na zalogi ima tudi najboljša nova kolesa po zelo ugodni ceni.

Iz boljše hiše sprejme
fanta in deklico

PETER URSULESKU
frizer v Murški Soboti.

Reumatizem,
Bolečine kosti,
Bolečine glave,
Bolečine zob,
Bolečine želodca
odstrani najbolje **INKA** vinovica 1 glažek 10 Din. Dobi se v lekarni pri Sv. TROJICI v D Injoj Lendavi.

NA PRODAJ

je v tešanovskem logu vse féle jeličov les, kakor late za plot, žvinge (štafelni) roženice, lemezi, lestvice, štange za zidarje, rušt gor postavljati, les za hůte itd. Oddava se vsaki den v šumi. Več se izve pri **IVAN RITUPERJU** logari v Tešanovcih.

Vsakovrstne sirove
in svinjske kože

kupuje

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

Zdravo lice

se lahko očuva do késne starosti či se za to brigamo prle kak začne lice venoti. Mladostno svežost moramo varvati dokeč je ne minola. Rabite za gojitev svojega tela, svojega lica, svoji rok i vlas.

I. Fellerovo pravo Kauskasko pomado za čuvanje lica i kože, ona gladi grbe i dragotnine dela kožo gibko i nežno odstrani pojave staranja dela mladost i zdravje. Izoenadi Vas, s kakšov hitrostjov minejo sunčne pege, spokana koža, rdeči nos, piščajci, masni mozolčki i vsefelé falinge kože.

II. Fellerova močna pomada za rast vlas. štera brani izpadanje vlasi prerane pišljivosti, odstrani lůske mehča trde vlase i je dela bujne, gibke i pomaga rasti.

Za prabo 2 lončiča edne, ali po eden lončič od vsake Eisa-pomade s pakivanjom i poštov 38 dinarov.

III. Elsa žajfe zdravja i lepote, štero so ne samo z dišavami napunjene žajfe, nego malo v sebi vrasťo, štero dobro dela, ida v Vašo kožo i jo vzdržavle zdravo, lepo, mlado, Vašo zvůnešujost pa mladostno svežo.

Fellerove prave žajfe zdravja i lepote so:

ELSA-liljasta mlečna žajfa
ELSA-žumanjcasta žajfa
ELSA-glicerinska žajfa
ELSA-boraksova žajfa
ELSA-katranova žajfa
ELSA-žajfa za briti.

Probajte je! Nigdar več nte šteli meti druge žajfe.
Za prabo 5 falatov ELSA-žajfe 52 din. i to s pakivanjom i poštov.

V Vašem haski je, da pošlete penaze naprej zato, ka či naročite po povzetji, pride nekoliko drakše.

Naročite pri naslovi: Lekarnar
EUGEN V. FELLER,
Stubica Donja Centrala 146
Hrvatska.

Podpérajte i čtite
„NOVINE!“